

Mèxic D.F. 15 de gener del 1962

Estimats pares i Joan: vaig rebent les seves cartes amb absoluta regularitat, i demano a Déu que segueixi éssent així. Això constitueix una gran tranquil·litat.

El Jóan deu estar il·lusionat amb el seu viatge d'estudi a França. Amb la seva edat i la seva professió, és una experiència magnífica; espero que m'escriurà explicant-me-la i penso que acabarà estimant a França com l'estimem tots nosaltres.

La Rosa i els nens són a Cuernavaca, des del dia 10 dels corrents; hi romandran, si tot va bé, fins el dia 25. Jo hi vaig ésser dissabte i diumenge i estan molt bé i feliços. Vam rebre la visita dels Peypoch i els Messeguer i vam passar un diumenge molt entretingut. En Peypoch està ja refet del tot i prepara el seu projectat viatge a Catalunya per al pròxim mes d'abril. El seu fill Ramon, que festeja amb una noia catalana (Núria Jordana) es casarà aviat i pensa traslladar-se de seguida al nostre país, per a residir-hi definitivament. És un somni que es va estenent entre els refugiats i fills de refugiats i la majoria prepara llur retorn. A veure si ens hi podem comptar nosaltres!

Les notícies que publica la premsa del recobriment econòmic d'Espanya són sensacionals; no sé si exageren (per a establir contrast amb el decandiment, quasi col·lapse, de l'economia mexicana), però si diuen la veritat, és per a obrir l'esperit a una gran esperança. Penso que aquesta setmana deuré rebre resposta a la carta en la qual els plantejava qüestions fonamentals, esperant que no m'hauran amagat res, en bé o en mal, que afecti la possibilitat del nostre retorn. Mentrestant (ho repeteixo) nosaltres seguim bé i feliços, vaig treballant i fent la vida normal i ja veuen que, apart de la família d'aquí, tenim excel·lents amics. No és pas el present el que ens impacienteja, sinó el futur, que -segons us i costum- cal preveure amb la necessària anticipació. El cas és que, després de tants anys, ningú no s'ha pogut adaptar a Mèxic; encara ens hi

sentim forasters i gens adaptats als seus sistemes ~~de~~ de vida. L'educació que se'n pot esperar per a la joventut, no m'agrada gens i en això coincidim tots els pares catalans d'aquí. Vegin per aquest costat, principalment, la sensació d'urgència que se'n va encomanant, la qual (afegida a l'enyorament de sempre) es converteix en una forta preocupació. Però "preocupació moral", mare estimada, que no afecta la nostra folgada vida material. Ara que, sospesant-ho tot, s'arriba a la conclusió que el benestar material no ho és tot i que aquesta "vida material" que ens hem assegurat aquí fins ara no omple ni de bon tros les nostres necessitats espirituals. Algú va dir que "la pàtria d'un escriptor és la seva llengua nativa" i això és ben cert; enyorem més el nostre país i ~~els~~ la nostra gent els qui, com jo, tenim una forta vocació literària.

Espero, en el curs d'aquesta setmana o a principis de la vinent, parlar amb el senyor González Porto. A veure si tindrè l'encert de plantejar-li les coses amb justesa. El deuré trobar molest i empipat pel viatge del senyor Ruiz Ponseti a l'Havana (ha sortit avui, dilluns), ja que l'home tem que aquesta visita del seu gerent general al primer país socialista d'Amèrica, pugui perjudicar el nom d'UTEHA i crear a l'empresa dificultats que no serien gens remotes. Hi ha una pressió fortíssima per part dels EE.UU. sobre el govern, les empreses i els particulars que, amb els seus actes, poden donar la sensació que recolzen el règim de Fidel Castro. Donada la situació actual, no deixa de tenir fonament aquesta por del senyor González Porto i som molts els amics del senyor Ruiz Ponseti que ens hauríem estimat més que anés a passar les vacances en un altre lloc. Però l'home, que ha estat sempre un tècnic molt valuós en qüestions econòmiques, diu que tenint tan a prop un experiment com el de Cuba, no es perdonaria mai l'haver perdut l'oportunitat d'estudiar-lo. Què hi farem! Aquí, i a tota l'Amèrica llatina, la qüestió castrisme o anti-castrisme està al roig viu, ocasionant desorientacions com les que sofreix actualment el Govern mexicà, que pren alhora (i sense engaltar) mesures d'extrema dreta i d'extrema esquerra, aconseguint molestar i preocupar els uns i els altres. Per una banda, practica un socialisme estatal de grans proporcions i per l'altra es lamenta que la retirada de capital estranger posa en perill el pla d'industrialització projectat. Pla que, per altra banda, està fracassant perquè l'obrer mexicà té una mandrà i una ~~responsabilitat~~ irresponsabilitat que l'elimina de tota possible competència amb els productes manufacturats pels obrers ianquis, europeus i japonesos.

En fi: no ens hi amoïnem... Qui sap, com deia en una carta anterior, si tot plegat facilitarà els nostres plans. Una abraçada ben forta per a tots tres del vostre

Pere